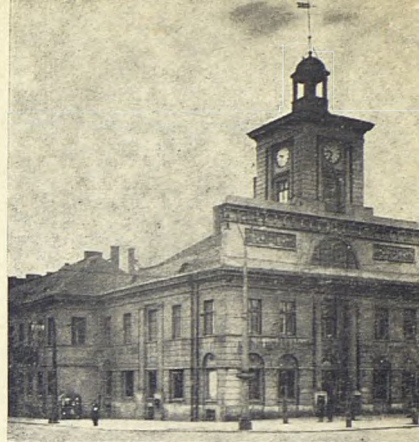

miejskie muzeum historii i sztuki
im. j. i k. bartoszewiczów w łodzi
plac wolności 1

**MIĘDZYNARODOWA
KOLEKCJA
SZTUKI
NOWOCZESNEJ**

**COLLECTION
INTERNATIONALE
D'ART
NOUVEAU**

KATALOG NR. **2**

ARP I 1932
1

P R Z E D M O W A

historja międzynarodowej kolekcji sztuki nowoczesnej, oddanej w r. 1931 do muzeum miejskiego historii i sztuki im. j. i k. bartoszewiczów w łodzi w depozyt bezterminowy przez grupę artystów „a. r.”, jest niedługa.

inicjatywa należy do p. władysława strzemińskiego, pioniera i teoretyka sztuki nowoczesnej w polsce.

wymieniony artysta rzucił myśl utworzenia w polsce kolekcji takiej po raz pierwszy w r. 1925 — wśród członków stowarzyszenia artystów „blok”.

idea, przyjęta przez członków „bloku”, nie została jednak zrealizowana. na drodze do jej realizacji stanęły te same przeszkody, które nie pozwoliły jej urzeczywistnić także w 3 lata później, gdy tenże sam artysta podjął ją wśród członków grupy artystów „praesens”: brak odpowiedniego miejsca na pomieszczenie zamierzonej kolekcji w stolicy państwa, brak potrzebnych środków i brak wreszcie ludzi chętnych, którzyby się zajęli zbieraniem dzieł dla kolekcji poza granicami kraju.

wszystko to się ostatecznie znalazło, gdy inicjator zamierzenia, władysław strzemiński, zrezygnowawszy z chęci utworzenia kolekcji w stolicy, zwrócił się z końcem roku 1929 do niżej podpisanego w imieniu grupy artystów „a. r.” z propozycją, by w powstającym w tym właśnie czasie miejskim muzeum historii i sztuki im. j. i k. bartoszewiczów w łodzi zarezerwowano salę na pomieszczenie zamierzonej kolekcji, jako depozytu grupy „a. r.”.

propozycja została przyjęta i w ten sposób została w r. 1931 ostatecznie zrealizowana doniosła idea utworzenia w polsce międzynarodowej kolekcji sztuki nowoczesnej.

najważniejszą część zadania — zbieranie dzieł sztuki w kraju i za granicami kraju, wśród artystów obcych — wzięła na siebie grupa „a. r.”, a w szczególności pp. jan brzękowski i henryk stażewski w paryżu, a p. wł. strzemiński i k. kobro w kraju.

w ciągu 1½ roku zebrano 75 dzieł, z czego ²/₃ pochodzenia obcego reprezentują: francję, belgię, holandję, niemcy, włochy, hiszpanję, szwajcarję, czechy, u. s. a., węgry, rosję i urugwaj*), kolekcja została złożona w muzeum miejskim historii i sztuki w łodzi przez grupę „a. r.” jako bezterminowy depozyt. wszystkie bez wyjątku dzieła, wchodzące w skład kolekcji, zostały przez ich twórców, artystów, ofiarowane bezinteresownie, z tym tylko warunkiem, by się znalazły w odpowiedniej instytucji publicznej, dostępnej każdemu, kto się interesuje sztuką. dzieło pabla picassa, najwybitniejszego z twórców i reprezentantów sztuki nowoczesnej w europie oraz jeden z trzech obrazów l. marcoussisa, ofiarowane zostały do zbioru łódzkiego przez p. stanisława ignacego witkiewicza. p. m. seuphor obok swojej pracy ofiarował również ze swojej kolekcji kilka dzieł obcych artystów.

w ten więc sposób ta łódzka międzynarodowa kolekcja sztuki nowoczesnej jest czynem w całym tego słowa znaczeniu zbiorowym i społecznym. cel, który przyświecał tak inicjatorowi i wykonawcom, jak i artystom-ofiarodawcom, to zbliżenie się i wzajemne poznanie się narodów przez wymianę i poznanie najcenniejszego z dóbr — dorobku kultury duchowej. ten czyn artystów europejskich zasługuje na szacunek i osobliwą wdzięczność naszą nie tylko dlatego, że jest bezinteresowny, ale bardziej jeszcze z tego powodu, że kolekcja łódzka pozwala po raz pierwszy w polsce spojrzeć poważnie i zbliska w twarz tej głębokiej, a tak mało jeszcze rozumianej rewolucji, jaka się odbywa w sztuce europejskiej od lat dwudziestu pięciu.

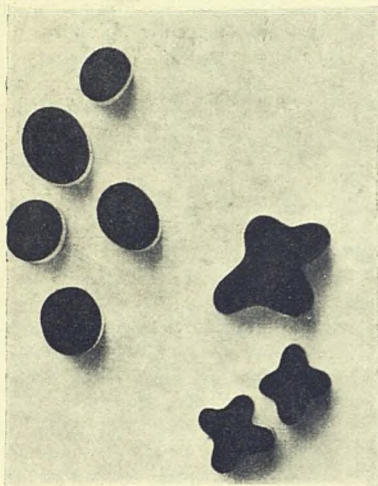
przeclaw smolik

*) lista nazwisk artystów i ilość dzieł, objętych niniejszym katalogiem, nie jest zamknięta. zbiór bowiem jest wciąż uzupełniany pozycjami nowymi, i w niedalekiej już przyszłości okaże się zapewne, sądząc z dotychczasowej ofiarnej gotowości artystów polskich i cudzoziemskich, potrzeba nowego uzupełnionego wydania.

HANS ARP

francja

- 1** płaskorzeźba
(drzewo malowane)
- 2** płaskorzeźba
(drzewo malowane)

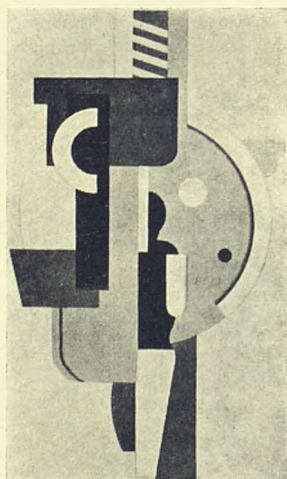
1929

1

WILLY BAUMEISTER

niemcy

- 3** kompozycja
(litografja)

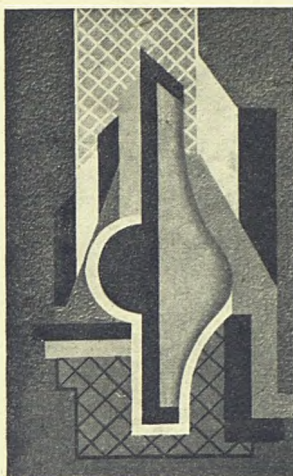
3

MARJA NICZ-BOROWIAKOWA

polska

4 kompozycja
(ol.)

5 martwa natura
(ol.)

4

ALEXANDER CALDER

u. s. a.

6 rzeźba

SERGE CHARCHOUNE

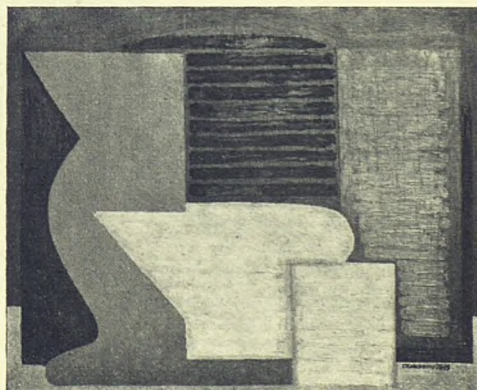
rosja-paryż

7 martwa natura
(ol.)

8 martwa natura
(ol.)

9 martwa natura
(ol.)

10 martwa natura
(ol.)

7

LEON'CHWISTEK

polska

- 11** portret
(ol.)
- 12** portret p. J.
(ol.)
- 13** łabędzie
(akwar.)

11

TYTUS CZYŻEWSKI

polska

- 14** głowa (ol.)
- 15** klucz wiolinowy
(ol.)
- 16** kompozycja-
wielopłaszczyzn. (ol.)
- 17** hiszpanja (ol.)
- 18** ptaszek (ol.)
- 19** obłoki (akwar.)

17

SONIA DELAUNAY

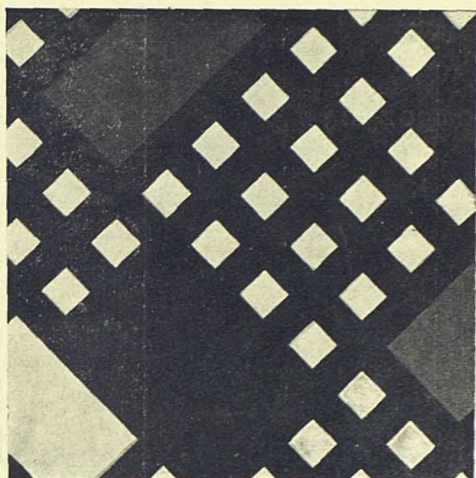
rosja-paryż

- 20** kompozycja
(akwar.)
- 21** kompozycja
(akwar.)

THEO VAN DOESBURG

holandja

22 kontr-kompozycja
(ol.)

22

JÓZEF DOSKOWSKI

polska

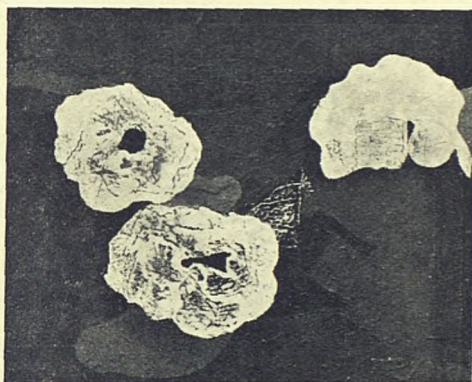
23 baletnica
(ol.)

MAX ERNST

niemcy-paryż

24 kompozycja
(tempera)

25 kompozycja
(ol.)

24

FRANCISZEK FOLTYN

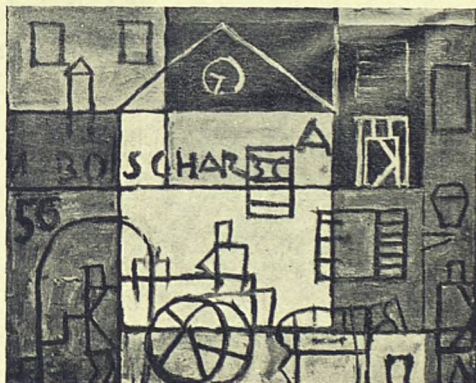
czechosłowacja-paryż

26 kompozycja

JUÁN DE TORRÉS GARCIA

urugwaj-paryż

27 ulica
(ol.)

27

ALBERT GLEIZES

francja

28 kompozycja

J. A. GORIN

francja

29 kompozycja nr. 2,
serja I. 1930 (ol.)

**WANDA
GRABOWSKA-CHODASIEWICZ**

polska

30 kompozycja
(ol.)

28

STANISŁAW GRABOWSKI

polska

31 martwa natura
(ol.)

32 dziewczyna
(ol.)

33 pejzaż
(ol.)

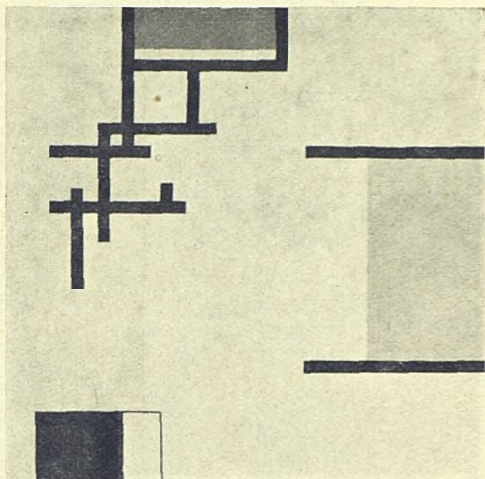
33

JEAN HELION

francja

34 kompozycja
(ol.)

34

AUGUSTE HERBIN

francja

35 kompozycja
(ol.)

35

KAROL HILLER

polska

36 kompozycja
(ol.)

37 kompozycja
(ol.)

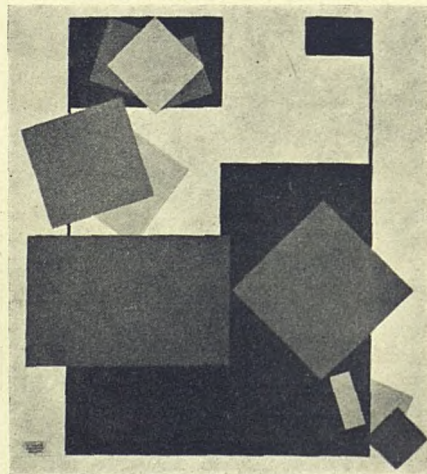
36

V. HUSZAR

węgry

38 kompozycja
(ol.)

39 kompozycja
(ol.)

38

P. JOOSTENS

belgja

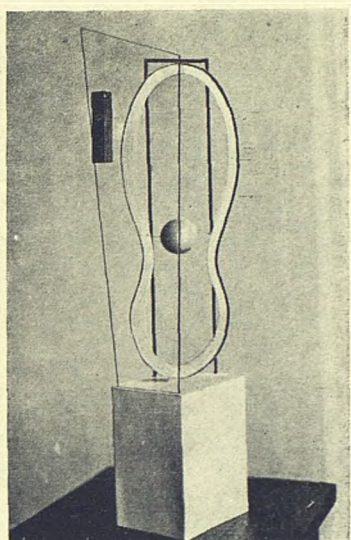
40 bitwa
(rys. piórkowy)

KATARZYNA KOBRO

rosja-polska

41 rzeźba abstrakc.
(metal i szkło)

42 komp. abstrakc.
(ol. na szkłe)

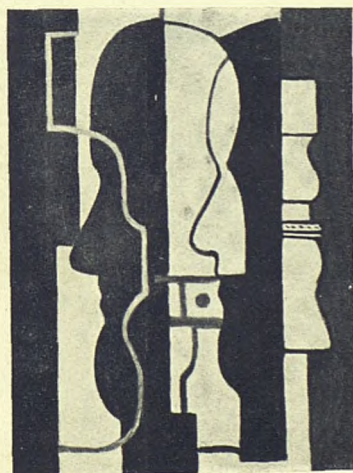

41

FERNAND LEGER

francja

43 kompozycja
(ol.)

43

JEAN LURÇAT

francja

44 pejzaż (ol.)

45 pejzaż (ol.)

MARJA-EWA ŁUNKIEWICZOWA

polska

46 martwa natura

45

LOUIS MARCOUSSIS

polska-paryż

47 martwa natura
(ol. na szkle)

48 martwa natura
(ol.)

49 kompozycja
(ol.)

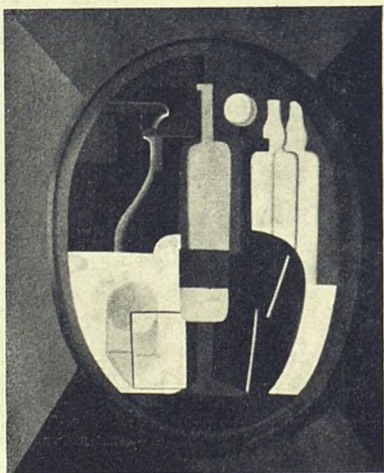

49

AMEDEE OZENFANT

francja

50 martwa natura
(ol.)

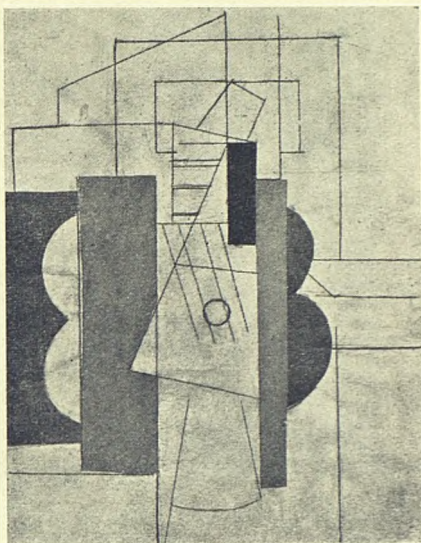

50

PABLO PICASSO

hiszpanja-paryż

51 gitara
(rys.)

51

ENRICO PRAMPOLINI

italja

52 tarantella
(ol.)

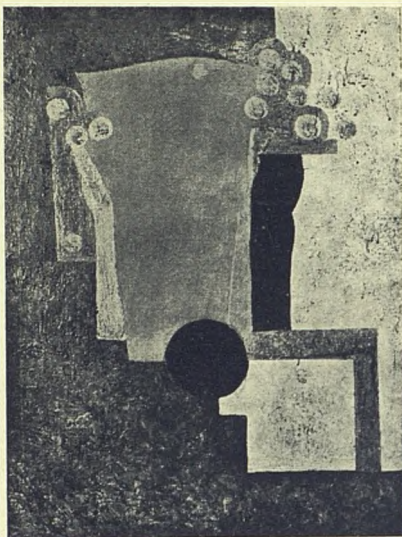

52

ALEKSANDER RAFAŁOWSKI

polska

53 kompozycja
(ol.)

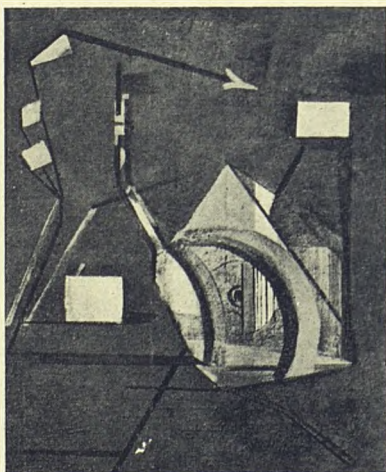

53

HANS R. SCHIESS

szwajcarja

54 kompozycja
(ol.)

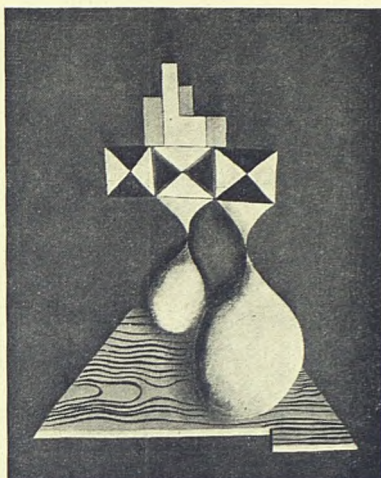

54

KURT SELIGMAN

szwajcarja

55 kompozycja
(ol.)

55

M. SEUPHOR

belgja

56 kompozycja
(tempera)

KURT SCHWITTERS

niemcy

57 kompozycja
(akwar.)

HENRYK STAŻEWSKI

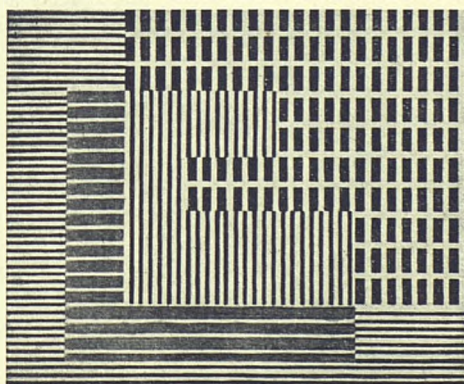
polska

58 martwa natura
(tempera)

59 kompozycja
(ol.)

60 kompozycja
(ol.)

61 kompozycja
(ol.)

60

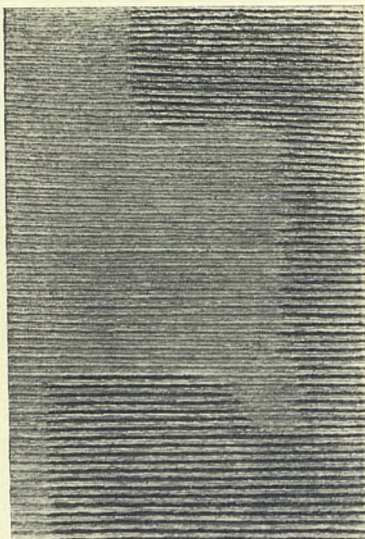
WŁADYSŁAW STRZEMIŃSKI

polska

62 kompozycja
(ol.)

63 komp. unistyczna
(ol.)

64 kompozycja
(ol.)

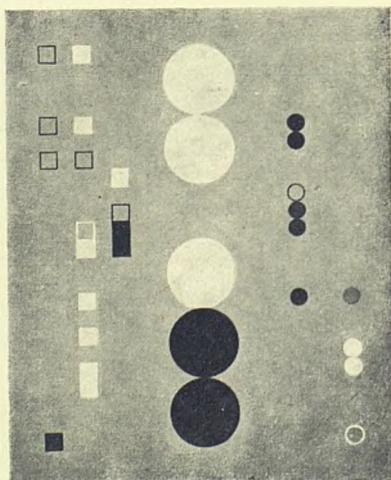

63

SOPHIE TÄUBER-ARP
szwajcarja-paryż

65 kompozycja
(akwar.)

66 kompozycja
(ol.)

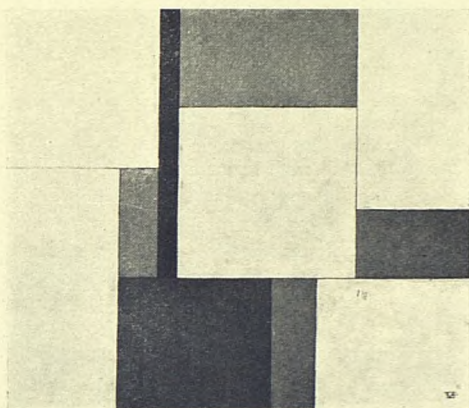
65

GEORGES VANTONGERLOO

belgja-paryż.

67 kompozycja
(ol.)

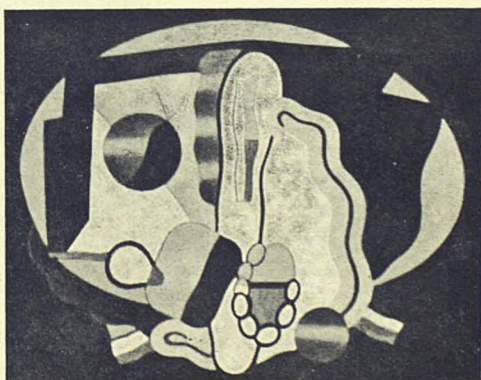

67

GEORGES VALMIER

francja

68 kompozycja

68

VORDEMBERGE GILDEWART

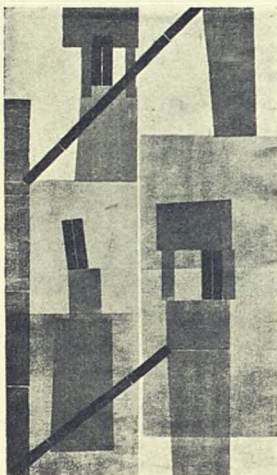
niemcy

69 kompozycja
(ol.)

H. WERCKMAN

holandja

70 kompozycja
(litografja)

70

STANISŁAW IGNACY WITKIEWICZ

polska

71 w górach
(rys. węgl.)

72 dwie głowy
(ol.)

73 walka (ol.)

74 portret (past.)

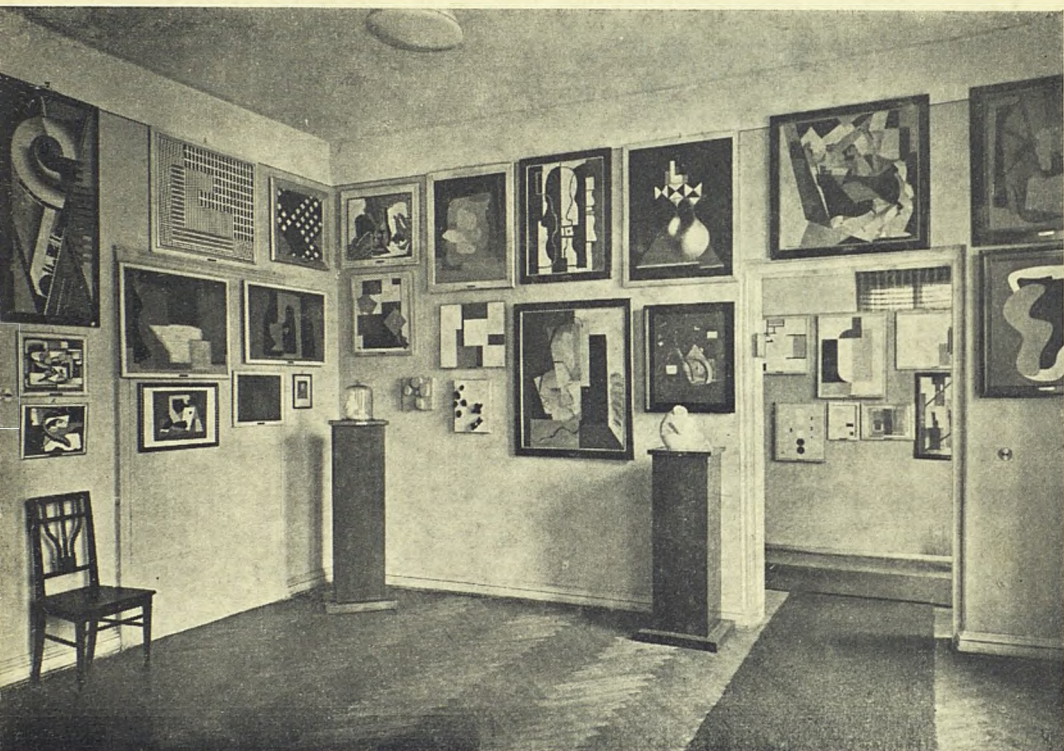
73

STANISŁAW ZALEWSKI

polska

75 martwa natura
(ol.)

ODBITO W DRUKARNI POLSKIEJ LUDOMIRA MAZURKIEWICZA I S-KI, SP. Z OGR. ODP. W ŁODZI, W UKŁADZIE GRAFICZNYM WŁADYSŁAWA STRZEMIŃSKIEGO 650 EGZEMPLARZY, W MARCU 1932 ROKU, NAKŁADEM MAGISTRATU M. ŁODZI. ZDJĘCIA FOTOGRAFICZNE WŁODZIMIERZA PFEIFFERA. KLISZE WYKONAŁ ZAKŁAD FOTOCHEMIGRAFICZNY R. BORKENHAGENA W ŁODZI

w przygotowaniu: „o nowej sztuce”. prace jana brzękowskiego, przectawa smolika i władysława strzemińskiego. wydawnictwo ilustrowane tow. bibliofilów w łodzi